

Nr 11*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1966/67.*

I en till riksdagen den 4 mars 1966 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 56, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels anta förslag till förordning angående ändrad lydelse av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., och angående fortsatt giltighet av samma förordning,

dels anta förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 19 februari 1954 (nr 71) om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts vissa för prisreglering bildade stiftelser, m. m.,

dels bemyndiga Kungl. Maj:t att t. o. m. den 30 juni 1967 förlänga giltighetstiderna för förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur samt förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.,

dels medge att för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 reglering av priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk av vissa slag jämte vad därmed sammanhänger anordnas enligt de grunder som förordats i propositionen,

dels ock bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att under budgetåret 1966/67 för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta ställa garanti dels åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta, dels åt Väst kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta.

Departementschefen har anfört följande.

»Statens jordbruksnämnd har efter överläggningar med representanter för fiskarorganisationerna, fiskhandeln och industrin funnit att behov föreligger av fortsatt *prisreglering på fiskets område*. Även jag anser att prisregleringsverksamheten bör upprätthållas under nästa budgetår. I avvaktan på resultatet av det uppdrag att utreda utformningen av prisregleringssystemet, som jordbruksnämnden erhållit, bör prisregleringen på väst- och sydkusten handhas på samma sätt som hittills, dvs. i stort sett i enlighet med de uttalanden i ämnet som gjorts av föredragande departementschefen i

prop. 1951: 81. På ostkusten bör prisregleringen anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder för stödet till strömmingsfisket som beslöts av 1965 års riksdag och som jag återkommer till i det följande.

Statens kostnader för prisregleringen bör liksom hittills täckas av medel som inflyter till prisregleringskassan för fisk. Statens jordbruksnämnd bör — utom i fråga om strömming som svenska fiskare för i land på ostkusten — äga ta upp prisregleringsavgifter under budgetåret 1966/67 i den omfattning som gällt sedan den 1 september 1963. Nämnden bör således få ta ut prisregleringsavgift med högst 3 % av inköpspriset för fisk, som fångas av svenska fiskare och som förs i land på väst- eller sydkusten. På importerad fisk bör prisregleringsavgift få tas ut med belopp som motsvarar avgifterna på fisk som svenska fiskare fångar.

Såsom jordbruksnämnden framhållit kommer införselavgifterna för frysta fiskfiléer från EFTA-länderna att helt avvecklas den 31 december 1966. När dessa avgifter infördes år 1956 slopades den prisregleringsavgift som då utgick för importerad och svenskfångad fisk av berörda fiskslag samt för filéer därav. Nämnden avser att utreda behovet av att på nytt införa prisregleringsavgift för berörda fiskslag. Jag har ej något att erinra mot en sådan utredning. Hinder bör ej möta att, om det visar sig erforderligt, efter beslut av Kungl. Maj:t ta ut prisregleringsavgift för berörda fiskslag redan under nästa budgetår.

I enlighet med jordbruksnämndens förslag bör inkomsterna av införselavgifterna på filéer av vissa fiskslag få disponeras på i huvudsak samma sätt som prisregleringsavgifterna. Sedan i det följande särskilt nämnda belopp utgått bör införselavgifterna således få användas för att täcka de utgifter som behövs för att upprätthålla prisregleringen.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör — under särskilda förhållanden och på de villkor som fastställs av Kungl. Maj:t — behållningen i prisregleringskassan även nästa budgetår få användas för lån till prisregleringsföreningarna på fiskets område för att tillfälligt finansiera krediter vid försäljning av fisk på export. Jag biträder vidare jordbruksnämndens förslag att prisregleringsföreningarna även under budgetåret 1966/67 bör kunna få statlig kreditgaranti för lån i Sveriges Kreditbank i samma omfattning som nu gäller.

För innevarande budgetår får centralnämnden för fiskpropaganda för sin verksamhet disponera högst 200 000 kr. av införselavgiftsmedel. Centralnämnden har mot bakgrunden av bl. a. behovet av fortsatt propaganda anhållit att samma belopp får disponeras även under budgetåret 1966/67. I likhet med jordbruksnämnden har jag ej något att erinra häremot.

För att täcka kostnaden för en befattning som fiskeexportrepresentant har under budgetåret 1965/66 fått tas i anspråk högst 100 000 kr. av införselavgifterna på fiskets område. Jag biträder jordbruksnämndens förslag att för nästa budgetår samma belopp får användas för ändamålet. Ej heller

har jag något att erinra mot förslaget att även för budgetåret 1966/67 högst 60 000 kr. av införselavgiftsmedel får disponeras för de av jordbruksnämnden angivna kostnaderna i samband med kvalitetskontroll av andra fiskvaror än konserver.

Enligt principbeslut av 1965 års riksdag (prop. 37, JoU 5, rskr 145) skall nuvarande reglering av handeln med strömming upphöra den 1 juli 1966 och därefter ett nytt system gälla för *stödet till strömmingsfisket*. Det nya systemet innebär i huvudsak att från prisregleringskassan för fisk under en tid av sex år skall utgå årliga bidrag till kostnaderna för stödet med belopp som står i visst samband med storleken av de medel som medlemmarna i ostkustens fiskförsäljningsföreningar tillskjuter. Det statliga bidraget skall under nästa budgetår vara lägst 150 000 kr. och högst 333 300 kr. Medlen skall användas bl. a. för tillskott till priserna på strömming som inte kan avsättas inom landet för färskkonsumtion eller rökning. Någon statlig prisregleringsavgift på strömming, som svenska fiskare för i land på ostkusten, skall ej tas ut. För att handha stödet har bildats en särskild förening, Ostkustens prisregleringsförening, i vars styrelse ingår representanter för staten, fiskets organisationer och för handeln. Jordbruksnämnden har, såsom förutsatts i det förut nämnda principbeslutet, träffat överenskommelse dels med Ostkustens prisregleringsförening att inrätta stiftelsen Ostkustens konjunkturutjämningsfond, dels med Ostkustens prisregleringsförening och föreningen Ostkustfisk att stiftelsen Ostkustfisks konjunkturutjämningsfond skall upphöra den 1 juli 1966 och att fondens behållning i samband därmed skall överföras till stiftelsen Ostkustens konjunkturutjämningsfond. Kungl. Maj:t har tidigare denna dag godkänt dessa avtal.

Enligt 6 § i avtalet mellan statens jordbruksnämnd och Ostkustens prisregleringsförening gäller som förutsättning för avtalet att Kungl. Maj:t och riksdagen före den 1 juli 1966 beslutat att föreningens inbetalningar till stiftelsen Ostkustens konjunkturutjämningsfond skall få dras av vid beräkning av nettointäkt av föreningens rörelse enligt kommunalskattelagen och förordningen om statlig inkomstskatt, att de till stiftelsen influtna medlen jämte ränta därpå inte beskattas hos stiftelsen samt att medel, vilka utbetalas till föreningen från stiftelsen, skall upptas som intäkt av föreningens rörelse under det beskattningsår, för vilket medlen tillgodoförts stiftelsen.

Motsvarande bestämmelser i beskattningshänseende gäller f. n. för föreningen Ostkustfisk och stiftelsen Ostkustfisks konjunkturutjämningsfond. Bestämmelserna återfinns i förordningen den 19 februari 1954 (nr 71) om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts vissa för prisreglering bildade stiftelser, m. m., sådan förordningen lyder efter en år 1957 beslutad ändring (SFS 1957:156). I samråd med chefen för finansdepartementet har jag låtit upprätta författningsförslag enligt vilket vad i förordningen stadgas om föreningen Ostkustfisk och stiftelsen Ostkustfisks konjunkturutjämningsfond i stället skall gälla Ost-

kustens prisregleringsförening och stiftelsen Ostkustens konjunkturutjämningsfond. De nya bestämmelserna synes böra träda i kraft den 1 juli 1966, då Ostkustfisks konjunkturutjämningsfond skall upphöra. Behållningen i fonden vid den tidpunkten överförs till Ostkustens konjunkturutjämningsfond. Denna överföring föranleder givetvis inte någon inkomstbeskattning hos sistnämnda fond. Inte heller kommer gåvoskatt i fråga.

Föreningen Ostkustfisk har, såsom framgår av redogörelsen i det föregående, anhållit om bidrag med 100 000 kr. ur prisregleringskassan för fisk för kostnader i samband med övergången till nytt system för stödet till strömmingsfisket. Jordbruksnämnden har tillstyrkt ett bidrag på 35 000 kr. för vissa kostnader för information till fiskarna och handeln om det nya systemet. Jag anser att det är angeläget att berörda parter snabbt blir informerade om innebörden av bestämmelserna. Jag förordar därför att föreningen för ändamålet erhåller ett engångsbidrag av 35 000 kr. ur prisregleringskassan för fisk.

Såsom förut nämnts skall den nuvarande regleringen av handeln med strömming upphöra vid utgången av juni 1966. Hithörande bestämmelser i förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., bör då upphävas. Detta medför också vissa följdändringar i förordningen; bl. a. bör rubriken ändras till »Förordning om prisregleringsavgift för fisk m. m.». Samtidigt bör förordningen, som nu gäller t. o. m. den 30 juni 1966, få sin giltighetstid förlängd med ett år. Förslag till författning i ämnet har upprättats inom jordbruksdepartementet.

Importen och exporten av fisk m. m. regleras f. n. med stöd av bl. a. förordningarna den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur samt (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. Dessa förordningar gäller t. o. m. den 30 juni 1966. Jag föreslår att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att förlänga förordningarnas giltighetstid t. o. m. den 30 juni 1967.

Importregleringen bör i enlighet med jordbruksnämndens förslag fortfarande tillämpas på i huvudsak samma sätt som innevarande budgetår. Jordbruksnämnden bör därvid liksom hittills få företa de jämkningar som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i EFTA-konventionen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer.

Jordbruksnämnden föreslår i detta sammanhang att den till skydd för avsättningen inom landet av fladensill gällande kungörelsen den 6 maj 1949 (nr 179) om förbud mot försäljning av islandssill under viss tid av året upphävs. Jag har ej något att erinra mot detta förslag. Kungl. Maj:t äger besluta härom.

Regleringen av exporten av fisk bör under nästa budgetår, såsom jordbruksnämnden förordat, ordnas efter i huvudsak de grunder som följs under innevarande budgetår.»

Utskottet. I föreliggande proposition framläggs förslag till fortsatt reglering av priserna på fisk samt av importen och exporten av fisk för nästa budgetår.

I avvaktan på resultatet av det uppdrag att utreda utformningen av prisregleringssystemet, som statens jordbruksnämnd erhållit, förordas att prisregleringen på väst- och sydkusten handhas på samma sätt som hittills. För ostkustens vidkommande framläggs förslag om prisreglering för strömming, utformat i enlighet med principbeslut av föregående års riksdag (prop. 37, JoU 5, rskr 145). I sammanhanget erinras om att nämnda beslut även innebär att nuvarande reglering av handeln med strömming skall upphöra den 1 juli 1966. Det nya prisregleringssystemet innebär i huvudsak att från prisregleringskassan för fisk under en tid av sex år skall enligt vissa regler utgå årliga bidrag för bl. a. tillskott till priserna på strömming som inte kan avsättas inom landet för färskkonsumtion eller rökning. Statlig prisregleringsavgift skall inte tas ut på strömming som svenska fiskare för i land på ostkusten. Ifrågavarande stöd skall handhas av Ostkustens prisregleringsförening, i vars styrelse ingår representanter för staten, fiskets organisationer och handeln. Sedan jordbruksnämnden träffat överenskommelse dels med Ostkustens prisregleringsförening att inrätta stiftelsen Ostkustens konjunkturutmättningsfond, dels med nysnämnda prisregleringsförening och föreningen Ostkustfisk att stiftelsen Ostkustfisks konjunkturutmättningsfond skall upphöra den 1 juli 1966 och att fondens behållning i samband därmed skall överföras till stiftelsen Ostkustens konjunkturutmättningsfond, har Kungl. Maj:t godkänt dessa avtal.

Mot vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit i fråga om reglering av priserna på fisk har utskottet ej något att invända. Utskottet förordar, att riksdagen antar vid propositionen fogat förslag till förordning angående ändrad lydelse av förordningen om viss reglering av handeln med fisk, m. m., (1952: 320) och angående fortsatt giltighet av samma förordning.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag behållningen i prisregleringskassan få användas för lån till prisregleringsföreningarna på fiskets område för att tillfälligt finansiera krediter vid försäljning av fisk på export. Utskottet finner lika så, att prisregleringsföreningarna även under nästa budgetår bör kunna få statlig kreditgaranti för lån i Sveriges kreditbank i samma omfattning som nu.

Vad Kungl. Maj:t förordat i fråga om regleringen av importen och exporten av fisk m. m. föranleder ingen erinran från utskottets sida. Utskottet tillstyrker följaktligen, att giltighetstiden för införseliförordningen (1953: 372) och utförseliförordningen (1953: 374) förlängs t. o. m. den 30 juni 1967.

De uttalanden och förslag i propositionen, vilka ej särskilt berörts i det föregående, har inte givit anledning till någon utskottets invändning.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

1) anta förslag till förordning angående ändrad lydelse av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., och angående fortsatt giltighet av samma förordning,

2) anta förslag till förordning angående ändrad lydelse av 1 § förordningen den 19 februari 1954 (nr 71) om rätt att vid taxering för inkomst njuta avdrag för belopp, som tillförts vissa för prisreglering bildade stiftelser, m. m.,

3) bemyndiga Kungl. Maj:t att t. o. m. den 30 juni 1967 förlänga giltighetstiderna för förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur samt förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.,

4) medge att för tiden t. o. m. den 30 juni 1967 reglering av priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk av vissa slag jämte vad därmed sammanhänger anordnas enligt de grunder som förordats i det föregående,

5) bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att under budgetåret 1966/67 för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta ställa garanti dels åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta, dels åt Väst-kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta.

Stockholm den 28 april 1966

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Mossberger, Hedström, Magnusson, Hermansson*, Augustsson, Gunnar Pettersson, Isacson, Manne Olsson, Skårman* och Lundberg*;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Lindström, fru Lindskog*, herrar Arweson, Eliasson i Moholm*, Johanson i Västervik*, Persson i Skänninge*, Nilsson i Lönsboda, Dahlgren och Berndtsson.

* Ej närvarande vid justeringen.